

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ CHỦ TỊCH CÔNG ĐOÀN CƠ SỞ ĐÁP ỨNG YÊU CẦU NHIỆM VỤ TRONG TÌNH HÌNH HIỆN NAY

✍ NGUYỄN THỊ VÂN ANH*

Ngày nhận: 15/2/2024

Ngày phản biện: 28/2/2024

Ngày duyệt đăng: 18/3/2024

Tóm tắt: Chủ tịch công đoàn cơ sở (CĐCS) đóng vai trò quan trọng trong mọi hoạt động của tổ chức công đoàn. Chủ tịch CĐCS là chỗ dựa, là người đứng đầu, là “thủ lĩnh” đại diện để đấu tranh, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng cho đoàn viên và người lao động... Để tổ chức công đoàn cơ sở phát triển thì việc nâng cao chất lượng đội ngũ Ban chấp hành công đoàn mà người đứng đầu là chủ tịch công đoàn cơ sở là nhân tố quan trọng quyết định chất lượng hoạt động của công đoàn cơ sở, của tổ chức công đoàn. Bài viết tập trung phân tích chất lượng đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở và một số đề xuất nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình hiện nay.

Từ khóa: Chủ tịch công đoàn cơ sở; chất lượng; nâng cao chất lượng cán bộ.

IMPROVE THE QUALITY OF THE TEAM OF GRASSROOT TRADE UNION CHAIRMAN TO MEET TASK REQUIREMENTS IN THE CURRENT SITUATION

Abstract: The president of the grassroots trade union plays an important role in all activities of the grassroots trade union organization. The President of the Communist Party of Vietnam is the base, the head, the representative "leader" to fight and protect the legal and legitimate rights and interests of union members and workers... To organize grassroots trade unions development, improving the quality of the Trade Union Executive Committee, whose head is the owner of the trade union facility, is an important factor determining the quality of operations of the trade union organization of the trade union organization. The article focuses on analyzing the quality of grassroots crowns and some proposals to improve the quality of grassroots crowns to meet task requirements in the current situation.

Keywords: Trade union president; quality; improve staff quality.

1. Đặt vấn đề

Xây dựng CĐCS vững mạnh là đòi hỏi tất yếu của tổ chức công đoàn trong điều kiện phát triển kinh tế thị trường hiện nay. Muốn thực hiện được điều đó ngoài việc phải đổi mới nội dung, phương thức hoạt động, hướng về cơ sở; tập trung đại diện, chăm lo và bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, người lao động; thu hút, tập hợp người lao động, phát triển đoàn viên, thành lập công đoàn cơ sở... thì việc nâng cao trình độ, năng lực của đội ngũ cán bộ công đoàn, đặc biệt là đội ngũ Chủ tịch CĐCS vừa đủ tâm, vừa đủ tầm để đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của hoạt động công đoàn trong thời kỳ mới là một nhiệm vụ vô cùng quan trọng. Tại Đại hội XIII công đoàn Việt Nam, nhiệm kỳ 2023 - 2028 nhấn mạnh “Xây dựng đội ngũ Chủ tịch công đoàn cơ sở đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ, nhất là chủ tịch công đoàn tại các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước” là một trong ba khâu đột phá

và là một trong 5 chương trình chuyên đề, là nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt của tổ chức công đoàn Việt Nam trong nhiệm kỳ tới.

Trong thời gian tới, Việt Nam sẽ hội nhập quốc tế sâu, rộng hơn, thực hiện các cam kết khi tham gia các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới. Pháp luật lao động tiếp tục được hoàn thiện, thúc đẩy thị trường lao động và quan hệ lao động phát triển theo quy luật thị trường và hội nhập quốc tế. Hoạt động công đoàn sẽ hướng mạnh vào đối thoại, thương lượng. Sự xuất hiện tổ chức của người lao động tại doanh nghiệp đặt ra những yêu cầu, thách thức mới đối với hoạt động công đoàn, đặc biệt là ở cấp CĐCS cũng phải có sự đổi mới để phù hợp với xu thế của thời đại. Công đoàn cơ sở là nền tảng của tổ chức Công đoàn, nơi trực tiếp tổ chức thực hiện chức năng, nhiệm vụ của công đoàn, mỗi CĐCS vững mạnh

* Trường Đại học Công đoàn

là cơ sở để tổ chức Công đoàn vững mạnh. Vì vậy, việc nâng cao chất lượng đội ngũ Chủ tịch công đoàn cơ sở chuyên nghiệp, bản lĩnh, trí tuệ, tâm huyết, trách nhiệm, uy tín là vô cùng cần thiết.

2. Vai trò, nhiệm vụ của Chủ tịch công đoàn cơ sở

Chủ tịch công đoàn cơ sở, do Ban chấp hành công đoàn cơ sở bầu ra, hoặc do đại hội công đoàn cơ sở trực tiếp bầu, khi có trên 50% đại biểu đại hội đề nghị bầu trực tiếp và được sự đồng ý của công đoàn cấp trên trực tiếp. Chủ tịch công đoàn cơ sở là người đứng đầu Ban chấp hành, Ban thường vụ công đoàn cơ sở, người trực tiếp chịu trách nhiệm trước Ban chấp hành công đoàn về tổ chức hoạt động của công đoàn cơ sở.

Chủ tịch công đoàn cơ sở đóng vai trò quan trọng trong mọi hoạt động công đoàn. Chủ tịch CĐCS đóng vai trò là chỗ dựa, là người đứng đầu, là “thủ lĩnh”, đại diện để đấu tranh và bảo vệ quyền lợi và lợi ích hợp pháp, chính đáng cho đoàn viên và người lao động, vừa đóng vai trò quan trọng đối với sự phát triển, vững mạnh của tổ chức công đoàn, là cầu nối giữa Đảng và quần chúng, là người đồng hành cùng đoàn viên công đoàn thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ.

Chủ tịch công đoàn là người thủ lĩnh đứng đầu trong đội ngũ cán bộ công đoàn, vì vậy nhiệm vụ của chủ tịch công đoàn nói riêng cũng là nhiệm vụ của cán bộ công đoàn nói chung. Nhiệm vụ này được quy định rõ trong Điều lệ công đoàn Việt Nam (khóa XII):

- Liên hệ mật thiết với đoàn viên và người lao động, lắng nghe ý kiến, kiến nghị của đoàn viên và người lao động để giải quyết hoặc báo cáo, phản ánh kịp thời với người có thẩm quyền xem xét giải quyết;

- Tuyên truyền, vận động đoàn viên, người lao động thực hiện tốt nghĩa vụ công dân; chấp hành chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, các nội quy, quy chế của đơn vị, tích cực học tập nâng cao trình độ chính trị, văn hóa, pháp luật, chuyên môn, nghiệp vụ;

- Nêu gương về mọi mặt đối với đoàn viên và người lao động, tích cực bảo vệ chế độ, bảo vệ Đảng và tổ chức công đoàn Việt Nam;

- Đại diện người lao động đối thoại, thương

lượng tập thể theo quy định của pháp luật;

- Phát triển đoàn viên và xây dựng tổ chức công đoàn vững mạnh;

- Đấu tranh chống các biểu hiện vi phạm đường lối, chủ trương, nghị quyết của đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và nghị quyết của công đoàn các cấp [2].

Tuy nhiên, vì Chủ tịch công đoàn là người thủ lĩnh, đứng đầu tổ chức công đoàn nên để thực hiện tốt nhiệm vụ, chức trách của mình, Chủ tịch công đoàn cơ sở cần có trách nhiệm nghiên cứu, nắm vững đường lối, nghị quyết của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, nghị quyết của công đoàn cấp trên và nhiệm vụ công tác, sản xuất, kinh doanh ở cơ quan, đơn vị; Chủ tịch công đoàn cơ sở cần phải giám sát việc thực hiện các chế độ, chính sách, pháp luật ở cơ quan, đơn vị, đặc biệt là giám sát thực hiện chính sách, pháp luật liên quan trực tiếp đến quyền lợi, nghĩa vụ người lao động. Đồng thời tập hợp những vướng mắc trong quá trình thực hiện chính sách, pháp luật liên quan đến quyền lợi nghĩa vụ của công nhân, viên chức, lao động và tổ chức Công đoàn để phản ánh kịp thời với cấp ủy Đảng, cơ quan chính quyền đồng cấp và công đoàn cấp trên để nghiên cứu, điều chỉnh, sửa đổi cho phù hợp, nhằm đáp ứng được tâm tư, nguyện vọng, quyền, lợi ích hợp pháp của công nhân, viên chức, lao động.

3. Chất lượng đội ngũ Chủ tịch công đoàn cơ sở hiện nay

Để thực hiện tốt chức năng của công đoàn, cần phải có đội ngũ cán bộ có năng lực, có trình độ, bản lĩnh và nhiệt tình với công việc. Trong điều kiện hiện nay đã và đang đặt ra những yêu cầu đối với các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp phải không ngừng hoàn thiện và nâng cao năng suất, chất lượng sản phẩm, điều đó đòi hỏi các đơn vị phải xây dựng đội ngũ cán bộ giỏi về chuyên môn, vững về nghiệp vụ, cán bộ công đoàn, đặc biệt là chủ tịch công đoàn cũng không nằm ngoài yêu cầu đó.

3.1. Những kết quả đạt được

Trong những năm qua công tác đào tạo, bồi dưỡng, xây dựng đội ngũ và phát triển tổ chức công đoàn được các cấp triển khai đồng bộ,

thường xuyên. Kết quả trong 5 năm từ 2018 - 2023 Công đoàn Việt Nam đã kết nạp mới 4.460.933 đoàn viên; thành lập 24.320 công đoàn cơ sở. Tính đến tháng 6/2023, cả nước có 11.072.214 đoàn viên và 123.129 công đoàn cơ sở (tăng hơn 1 triệu đoàn viên và giảm 3.000 công đoàn cơ sở so với đầu nhiệm kỳ [3]). Sự tăng nhanh về đoàn viên công đoàn đòi hỏi đội ngũ cán bộ công đoàn, mà người thủ lĩnh đứng đầu là chủ tịch công đoàn phải không ngừng nâng cao trình độ, năng lực và tâm huyết với hoạt động công đoàn.

Nhằm thực hiện thắng lợi các khâu đột phá, các nhiệm vụ chuyên đề Đại hội lần thứ XII Công đoàn Việt Nam, đặc biệt là khâu đột phá “Xây dựng đội ngũ cán bộ công đoàn nhất là đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở khu vực ngoài nhà nước đủ năng lực, phẩm chất, ngang tầm nhiệm vụ” là một nhiệm vụ cần tập trung triển khai nhanh chóng. Trước tình hình đó, Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn đã ban hành Nghị quyết số 03/NQ-BCH ngày 11/01/2019 về công tác cán bộ công đoàn trong tình hình mới và Chương trình 1563/CT-TLĐ ngày 09/10/2019 xây dựng đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở ngoài khu vực nhà nước đủ năng lực, phẩm chất, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ. Đoàn Chủ tịch Tổng Liên đoàn đã chỉ đạo các giải pháp cụ thể hóa để thực hiện thống nhất, trực tiếp bồi dưỡng nâng cao nghiệp vụ, kỹ năng cho đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở doanh nghiệp có từ 2.500 lao động trở lên và phân cấp đào tạo, bồi dưỡng cho các Liên đoàn Lao động tỉnh, thành phố, công đoàn ngành trung ương và tương đương, công đoàn tổng công ty trực thuộc Tổng Liên đoàn và công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở. Trường Đại học Công đoàn, Trường Đại học Tôn Đức Thắng đầu tư xây dựng một số chuyên đề lớn, tổ chức đào tạo, lý luận nghiệp vụ công đoàn cho đội ngũ cán bộ công đoàn, trọng tâm là công đoàn cơ sở. Trong nhiệm kỳ, đã cử đi đào tạo hơn 4.000 lượt cán bộ công đoàn; có hơn 2,2 triệu lượt cán bộ công đoàn được tập huấn, bồi dưỡng về lý luận nghiệp vụ công tác công đoàn (gấp 1,6 lần so với nhiệm kỳ trước), trong đó cán bộ công đoàn cơ sở chiếm hơn 75% [3].

Đại hội lần thứ XIII Công đoàn Việt Nam tiếp tục coi nhiệm vụ “Xây dựng đội ngũ chủ tịch

công đoàn cơ sở đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ, nhất là chủ tịch công đoàn tại các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước” là một trong 3 khâu đột phá. Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam cũng đề ra chỉ tiêu phấn đấu 100% chủ tịch Công đoàn cơ sở ngoài khu vực nhà nước được tập huấn, bồi dưỡng những nội dung cơ bản như: tiền lương và thương lượng tiền lương; thương lượng tập thể và đối thoại tại nơi làm việc; hướng dẫn chi và công khai tài chính tại công đoàn cơ sở; kỹ năng tổ chức các hoạt động tại công đoàn; tham gia và giám sát thực hiện quy chế dân chủ tại các đơn vị.

Trong những năm qua đội ngũ cán bộ công đoàn, đặc biệt là đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở đã có bước trưởng thành, phát triển đủ về số lượng, từng bước nâng cao về chất lượng. Hầu hết đội ngũ chủ tịch công đoàn được rèn luyện, trưởng thành qua thực tiễn, có bản lĩnh chính trị vững vàng, luôn tin tưởng vào sự lãnh đạo và đường lối đổi mới của Đảng, thực hiện đúng chính sách pháp luật của nhà nước, quy định của tổ chức công đoàn, nhiệt tình, tâm huyết, trách nhiệm với công tác công đoàn, gần gũi, gần bó với tổ chức, với đoàn viên và người lao động. Kỹ năng và nghiệp vụ công tác công đoàn của đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở hiện nay cũng từng bước được nâng cao để đại diện bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp và chính đáng của đoàn viên và tập thể người lao động. Nhìn chung đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở đã phát huy tốt vai trò, năng lực và tâm huyết của mình trong việc xây dựng và phát triển tổ chức công đoàn.

3.2. Một số hạn chế

Bên cạnh những kết quả đạt được, chất lượng đội ngũ cán bộ công đoàn, trong đó có đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở hiện nay vẫn còn một số bất cập:

Thứ nhất, Đội ngũ chủ tịch CĐCS chủ yếu trưởng thành từ thực tế nhưng lại thiếu đào tạo bài bản. Đây chính là nguyên nhân của những lúng túng trong hoạt động, tính chuyên nghiệp, kỹ năng giao tiếp, đối thoại, thương lượng chưa cao. Bản thân các chủ tịch công đoàn còn yếu một số kỹ năng cơ bản trong công tác tuyên truyền vận động quần chúng, xây dựng kế hoạch hoạt động và kỹ năng thương lượng đối thoại, chưa tự tin để trao đổi, thương lượng với người

sử dụng lao động, chưa tạo được sức hút, sự tin tưởng, tham gia của người lao động vào các hoạt động công đoàn. Thực tế cho thấy, nếu Chủ tịch CĐCS hoặc các ủy viên Ban chấp hành CĐCS không vững nghiệp vụ, không vững chuyên môn công đoàn thì rất khó có được Hội nghị đối thoại giữa NLĐ với chủ doanh nghiệp hàng năm một cách hiệu quả, đi vào thực chất vấn đề. Hoạt động công đoàn hiện nay khó khăn nhiều hơn thuận lợi, nhất là khối doanh nghiệp ngoài Nhà nước.

Thứ hai, đại đa số chủ tịch công đoàn cơ sở là cán bộ kiêm nhiệm ở cơ sở, đảm nhiệm nhiều vị trí việc làm, chịu áp lực từ công việc chuyên môn nên không có thời gian đầu tư cho hoạt động Công đoàn, chưa thực sự chuyên tâm phát triển tổ chức công đoàn và quan tâm sâu sát đến tâm tư, nguyện vọng của đoàn viên, người lao động. Ngoài ra, đội ngũ cán bộ thường xuyên biến động, cán bộ mới tham gia Ban Chấp hành lần đầu ít được tham gia tập huấn, còn e dè, chưa mạnh dạn trong đấu tranh bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng cho đoàn viên, công nhân lao động và tổ chức các hoạt động tại cơ sở. Tiếp đến cũng do kiêm nhiệm, không có thời gian tham dự các lớp tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ, kỹ năng hoạt động công đoàn nên chất lượng cán bộ công đoàn nói chung và chủ tịch công đoàn nói riêng hiện chưa đồng đều, trình độ nghiệp vụ công đoàn và kiến thức pháp luật, nhất là Luật Lao động, Luật Công đoàn còn hạn chế.

Thứ ba, chế độ chính sách, đãi ngộ đội ngũ cán bộ công đoàn, nhất là đối với đội ngũ chủ tịch công đoàn chưa thực sự tạo động lực, khuyến khích, thu hút được nhân tài tâm huyết với hoạt động công đoàn. Tổng Liên đoàn cũng đã ban hành nhiều chế độ, chính sách đối với đội ngũ cán bộ công đoàn: Ngày 08/12/2022, Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam đã ra Quyết định 5692/QĐ-TLĐ về việc ban hành Quy định chế độ phụ cấp cán bộ công đoàn các cấp. Trong năm 2023, mức phụ cấp trách nhiệm cán bộ công đoàn cơ sở tăng do 1/7/2023 mức lương cơ sở tăng. Tuy nhiên so với lượng công việc và những áp lực mà chủ tịch công đoàn phải chịu đựng thì những khích lệ, động viên về chế độ đãi ngộ vẫn chưa thực sự tương xứng và chưa tạo được động

lực cho đội ngũ cán bộ công đoàn nói chung và đội ngũ chủ tịch công đoàn nói riêng.

4. Một số đề xuất nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới

Để xây dựng đội ngũ chủ tịch CĐCS vững mạnh, đáp ứng yêu cầu trong tình hình mới, các cấp công đoàn cần thực hiện tốt những nhiệm vụ cơ bản sau:

Một là, tăng cường đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở, đặc biệt là chủ tịch công đoàn cơ sở khu vực ngoài nhà nước. Các cấp công đoàn cần xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng cụ thể, trong đó tập trung củng cố, bổ sung các kiến thức, phương pháp, kỹ năng hoạt động công đoàn phù hợp với tình hình mới. Mở các lớp đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ hoạt động công đoàn đối với chủ tịch công đoàn cơ sở với các nội dung như: vị trí, vai trò, nhiệm vụ của chủ tịch công đoàn cơ sở, kỹ năng đối thoại, thương lượng, thỏa ước lao động tập thể, kỹ năng lắng nghe, chia sẻ, kỹ năng thuyết phục... Việc phân cấp đào tạo, bồi dưỡng có thể thực hiện theo nguyên tắc: Tổng Liên đoàn trực tiếp tổ chức bồi dưỡng kỹ năng, nghiệp vụ công đoàn cho 50 đến 70 chủ tịch công đoàn cơ sở có 2.500 đoàn viên trở lên. Liên đoàn lao động cấp tỉnh, công đoàn ngành trung ương và tương đương trực tiếp tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kỹ năng, nghiệp vụ cho 100% chủ tịch công đoàn cơ sở ngoài khu vực nhà nước có 1.000 đoàn viên trở lên (nếu có). Công đoàn cấp trên trực tiếp cơ sở tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kỹ năng, nghiệp vụ cho 100% chủ tịch công đoàn cơ sở ngoài khu vực nhà nước có dưới 1.000 đoàn viên (nếu có) [5]. Biên soạn tài liệu phục vụ công tác tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ hoạt động công đoàn làm cẩm nang cho chủ tịch công đoàn cơ sở hoạt động.

Hai là, xây dựng đội ngũ chủ tịch CĐCS có chất lượng toàn diện, vừa có kiến thức rộng và sâu, vừa giỏi về chuyên môn nghiệp vụ, có hiểu biết về giai cấp công nhân, công đoàn và pháp luật; có khả năng nhạy bén xử lý nhanh các thông tin; thấu hiểu tình cảm, tâm tư, nguyện vọng của người lao động; biết tổ chức, tập hợp,

thu hút quần chúng tạo thành sức mạnh tổng hợp để thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ của tổ chức Công đoàn Việt Nam. Hoàn thiện quy trình cán bộ, tạo điều kiện để công đoàn cơ sở khu vực ngoài nhà nước tổ chức đại hội bầu trực tiếp chủ tịch công đoàn cơ sở, để đoàn viên và người lao động tự lựa chọn người thủ lĩnh đáp ứng được yêu cầu, nguyện vọng của đoàn viên. Chủ tịch CĐCS là người được đoàn viên tín nhiệm bầu tại đại hội hoặc hội nghị CĐCS, mong muốn của đoàn viên khi bỏ lá phiếu là bầu được người có năng lực, uy tín, trình độ, có bản lĩnh và nhiệt tình để ngoài việc tổ chức các hoạt động phong trào, còn là “thủ lĩnh” để đấu tranh bảo vệ quyền lợi và lợi ích hợp pháp chính đáng cho họ. Khi chủ tịch CĐCS có được đầy đủ những tiêu chuẩn và phát huy được vai trò của mình thì tự thân sẽ là người đại diện cho đội ngũ đoàn viên công đoàn.

Ba là, nghiên cứu, đề xuất các giải pháp đồng bộ, khả thi để xây dựng đội ngũ cán bộ chuyên trách tại cơ quan công đoàn các cấp. Nếu cán bộ công đoàn, đặc biệt là đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở chuyên trách thì sẽ nâng cao được hiệu quả chất lượng, hoạt động của tổ chức công đoàn. Cán bộ công đoàn vừa có thời gian chăm lo, phát triển tổ chức, quan tâm, sâu sát đoàn viên, người lao động vừa có thời gian trau dồi, bồi dưỡng nâng cao kiến thức, trình độ chuyên môn, có thời gian nghiên cứu tìm hiểu về pháp luật, về hoạt động công đoàn. Có như vậy thì tổ chức công đoàn mới xây dựng được đội ngũ chủ tịch công đoàn có kỹ năng, bản lĩnh, có phẩm chất, năng lực, có tư duy, tầm nhìn, nhiệt huyết, trách nhiệm, vững vàng về chính trị, giỏi về chuyên môn, nắm chắc pháp luật, am hiểu về công tác Công đoàn.

Bốn là, công đoàn cấp trên cần có cơ chế, chính sách phù hợp để động viên, khích lệ, tạo động lực cho đội ngũ cán bộ công đoàn, nhất là đối với chủ tịch CĐCS. Công đoàn cấp trên cần kịp thời phát hiện, động viên, khen thưởng cán bộ công đoàn có thành tích xuất sắc, đồng thời phê phán, xử lý những cán bộ công đoàn thờ ơ, thiếu trách nhiệm; quan tâm xây dựng lực lượng cán bộ công đoàn và chủ tịch công đoàn, phát hiện, bồi dưỡng, giới thiệu người có đủ năng lực,

uy tín để đoàn viên bầu làm cán bộ chủ chốt công đoàn cơ sở, giới thiệu cán bộ công đoàn, đoàn viên công đoàn ưu tú cho Đảng xem xét kết nạp. Công đoàn đề xuất kiến nghị với Tổng Liên đoàn hoàn thiện các chế độ chính sách, cơ chế đãi ngộ và hệ thống các quy phạm pháp luật nhằm khuyến khích, tạo điều kiện và bảo vệ cán bộ công đoàn yên tâm công tác và thu hút cán bộ giỏi vào làm công tác công đoàn. Chính sách đãi ngộ đối với chủ tịch công đoàn cơ sở theo hướng đảm bảo quyền lợi gắn với trách nhiệm, khuyến khích vật chất và tinh thần, nhằm kích thích tài năng sáng tạo, ý chí phấn đấu cho cán bộ công đoàn. Tổng Liên đoàn cần tăng cường các biện pháp hỗ trợ, bảo vệ và có chính sách hỗ trợ đặc biệt đối với cán bộ CĐCS kịp thời... Một thực tế hiện nay là rất nhiều người không muốn làm chủ tịch CĐCS, bởi vì ngoài yêu cầu của công việc chuyên môn ngày càng nhiều thì chủ tịch CĐCS còn phải dành một thời gian khá lớn cho công tác công đoàn, phải chịu nhiều áp lực, đặc biệt là chủ tịch công đoàn tại các doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước vì vẫn còn tình trạng nhiều chủ doanh nghiệp không tạo điều kiện cho Công đoàn hoạt động.

Năm là, lãnh đạo đơn vị, chủ doanh nghiệp cũng cần quan tâm hơn nữa đến tổ chức công đoàn và chủ tịch CĐCS vì thực chất quan tâm đến tổ chức công đoàn, tạo điều kiện thuận lợi cho CĐCS hoạt động là góp phần rất quan trọng vào việc thực hiện tốt quy chế dân chủ cơ sở, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, đoàn viên công đoàn, củng cố mối đoàn kết nội bộ trong cơ quan để thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị của đơn vị; đội ngũ đoàn viên công đoàn cũng phải có trách nhiệm với lá phiếu của mình, cần tích cực, nhiệt tình tham gia các phong trào của tổ chức công đoàn, chia sẻ khó khăn với chủ tịch công đoàn... lãnh đạo đơn vị, doanh nghiệp cần tạo điều kiện thuận lợi để tổ chức công đoàn, đứng đầu là chủ tịch công đoàn cơ sở được tham gia vào việc ban hành và thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở, phấn đấu góp phần thực hiện thắng lợi mục tiêu mà Tổng Liên đoàn Lao động đề ra tại Đại hội XIII Công đoàn Việt Nam: “100% công đoàn cơ sở khu vực hành chính, sự nghiệp công lập, doanh nghiệp khu

vực nhà nước, ít nhất 85% công đoàn cơ sở doanh nghiệp, đơn vị ngoài khu vực nhà nước tham gia với người sử dụng lao động ban hành, thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở” [4].

5. Kết luận

Có thể khẳng định chất lượng đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở là một trong những nhân tố quyết định đến sự phát triển của tổ chức công đoàn. Vì vậy việc nâng cao chất lượng đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở là vô cùng cần thiết trong tình hình hiện nay. Để nâng cao chất lượng đội ngũ chủ tịch công đoàn cơ sở cần tăng cường hơn nữa việc bồi dưỡng nâng cao năng lực, xây dựng đội ngũ chủ tịch công đoàn có kiến thức sâu rộng, am hiểu pháp luật và luật công đoàn; Công đoàn cấp trên một mặt cần có cơ chế, chính

sách đãi ngộ xứng đáng với nhiệm vụ của chủ tịch công đoàn, mặt khác cần quan tâm, tạo điều kiện hơn nữa để cán bộ công đoàn nói chung và chủ tịch công đoàn nói riêng phát huy hết khả năng, tâm huyết, trách nhiệm của mình trong việc bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp cho người lao động và xây dựng tổ chức công đoàn ngày càng vững mạnh. □

Tài liệu tham khảo

1. Luật Công đoàn 2012.
2. Điều lệ Công đoàn Việt Nam (khóa XII).
3. Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam, Báo cáo của Ban Chấp hành Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam khóa XII, nhiệm kỳ 2018 - 2023 trình Đại hội XIII Công đoàn Việt Nam.
4. Nghị quyết Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XIII.
5. <https://laodongcongdoan.vn/phan-dau-100-chu-tich-cong-doan-co-so-duoc-boi-duong-ky-nang-68402.html>.

NÂNG CAO PHÚC LỢI CHO...

(Tiếp theo trang 4)

hội, chương trình phúc lợi cho đoàn viên và NLĐ của tổ chức Công đoàn còn mang nặng tính phong trào, phát triển chưa bền vững trên cơ sở tinh thần cộng đồng trách nhiệm. Chương trình phúc lợi đoàn viên triển khai chậm, thiếu đồng bộ.

Để nâng cao phúc lợi cho đoàn viên và NLĐ của tổ chức Công đoàn Việt Nam trong giai đoạn hiện nay, cần có các giải pháp sau:

(i) Tăng cường phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể cùng cấp, thủ trưởng các đơn vị, chủ doanh nghiệp đẩy mạnh tuyên truyền, vận động các cấp các ngành cùng ủng hộ Chương trình phúc lợi cho đoàn viên và NLĐ của tổ chức Công đoàn Việt Nam.

(ii) Phát huy vai trò quan trọng, nòng cốt của tổ chức công đoàn các cấp trong nâng cao hiệu quả các hoạt động xã hội, vận động nguồn lực ủng hộ quỹ/chương trình do Công đoàn phát động như: Quỹ Xã hội từ thiện Tấm lòng vàng; Chương trình “Nâng cao phúc lợi, lợi ích cho đoàn viên và người lao động”; Chương trình Nhà ở “Mái ấm công đoàn”.

(iii) Hướng dẫn, giúp đỡ đoàn viên và người lao động ký giao kết hợp đồng lao động theo đúng quy

định; thương lượng, ký kết thỏa ước lao động tập thể có nội dung chính sách đặc thù với đoàn viên và NLĐ có hoàn cảnh khó khăn.

(iv) Thực hiện tốt vai trò tham gia kiểm tra, giám sát việc thực hiện các chế độ, chính sách, những quy định liên quan đến đoàn viên và người lao động lao động như: chính sách bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, tiền lương, tiền công, làm thêm giờ, các chính sách thai sản...; kịp thời phát hiện, kiến nghị giải quyết những hạn chế, thiếu sót trong quá trình thực hiện chính sách liên quan đến đoàn viên và người lao động.

(v) Tham mưu cho các cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương trong việc chăm lo nhà ở, dịch vụ chăm sóc sức khỏe, tổ chức nhà trẻ, mẫu giáo cho con đoàn viên và NLĐ.

(vi) Tổ chức và vận động đoàn viên và NLĐ tích cực tham gia các hoạt động xã hội; các hoạt động nhân đạo, từ thiện, tương thân tương ái, xây dựng các quỹ xã hội, nhân đạo, quỹ đền ơn đáp nghĩa... □

Tài liệu tham khảo

1. Chính phủ (2015), *Nghị định 28/2015/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật Việc làm về bảo hiểm thất nghiệp*.
2. Đề tài cấp Tổng Liên đoàn (2023), *“Đời sống nữ công nhân lao động có hoàn cảnh đặc biệt trong các khu công nghiệp, khu chế xuất - Kiến nghị chính sách”*.
3. Hội thảo khoa học Quốc tế (2023), *Công tác xã hội với lao động tại khu công nghiệp, khu chế xuất trong bối cảnh hội nhập quốc tế*. NXB Kinh tế quốc dân.